

Nr 1092

P RACE NAUKOWE

**Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu**

Zmiana warunkiem sukcesu Przeobrażenia metod i praktyk zarządzania

Redaktor naukowy

Jan Skalik

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2005

Komitet Redakcyjny
*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Andrzej Gospodarowicz, Jan Lichtarski,
Adam Nowicki, Zdzisław Pisz, Teresa Znamierowska*

Recenzenci
*Małgorzata Czerska, Marian Hopej, Kazimierz Krzakiewicz,
Mieczysław Moszkowicz, Janina Stankiewicz, Cezary Suszyński*

Redakcja wydawnicza
Dorota Pitulec, Joanna Świrska

Korekta
Barbara Cibis, Aleksandra Śliwka

Projekt okładki
Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2005

PL ISSN 0324-8445

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 619/05

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	13
------------	----

Część 1

Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania jako czynnik efektywności i rozwoju współczesnych organizacji

Grzegorz Bełz: Współczesne przeobrażenia systemów zarządzania	17
Agnieszka Bieńkowska, Zygmunt Kral, Anna Zabłocka-Kluczka: Istota i ewolucja zarządzania kryzysowego	25
Wanda Błaszczuk: Preferencje w zakresie wykorzystania metod zarządzania z perspektywy praktyki.....	33
Wojciech Cieśliński, Piotr Oleśniewicz: Ontologiczno-metodologiczne elementy procesualizacji zarządzania.....	41
Kazimierz Krzakiewicz: Metodyka zarządzania antykryzysowego	49
Janusz Marek Lichtarski: W poszukiwaniu elastyczności. Kierunki przekształceń współczesnych przedsiębiorstw	57
Bogdan Nogalski, Piotr Walentynowicz: Znajomość metodyki rozwiązywania problemów organizacyjnych – szansa czy konieczność we współczesnym przedsiębiorstwie	66
Grażyna Osbert-Pociecha: Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania jako uwarunkowania efektywności	78
Waldemar Rzońca: Koopetycja – przejaw przeobrażeń we współczesnej praktyce zarządzania	83
Jan Skalik: Szanse i zagrożenia aplikacji współczesnych koncepcji i metod zarządzania	91

Część 2

Współczesne tendencje zmian w postrzeganiu organizacji i zarządzaniu nimi

Zbigniew Antczak: Ewolucja paradygmatów nauk o zarządzaniu. Między refleksją a działaniem	99
Adela Barabasz: Osobowość organizacji – założenia teoretyczne.....	106
Mariusz Bratnicki, Agata Austen: Dialektyczne myślenie o przedsiębiorczym rozwoju organizacji jako nośnik przeobrażeń praktyki zarządzania	120
Katarzyna Burda-Świerz, Tomasz Holecki: Działania w zakresie wybranych metod zarządzania w zakładach opieki zdrowotnej	128
Ewa Głuszek: Czynniki budujące reputację firmy	135
Rafał Krupski: Badanie elastyczności przedsiębiorstw	145
Anna Kwiecień: Koncepcja systemu zarządzania reputacją.....	153

Ewa Stańczyk-Hugiet: Zasoby wiedzy w procesie zmian	160
Łukasz Wawrzynek: Miara elastyczności organizacji – ewolucja modelu.....	167
Adam Węgrzyn: Wdrażanie controllingowej koncepcji zarządzania na przykładzie przedsiębiorstwa państwowego.....	174

Część 3

Wykorzystanie nowoczesnych metod zarządzania

Beata Barczak, Małgorzata Tyrańska: Outsourcing w zarządzaniu usługami publicznymi	185
Beata Barczak, Jolanta Walas-Trębacz: Monitoring jako narzędzie diagnozy i oceny rozwoju przedsiębiorstwa	192
Rafał Bielawski: Ewolucja budżetowania przejawem dynamiki rozwoju współczesnych przedsiębiorstw	201
Agnieszka Bieńkowska, Zygmunt Kral, Anna Zabłocka-Kluczka: O błędach i racjach w kontrolingu.....	208
Aleksander Binsztok: Wybrane nowoczesne formy i narzędzia zarządzania marketingowego	217
Małgorzata Brojak-Trzaskowska, Aneta Rzążewska: Controlling jako przejaw aktywności innowacyjnej współczesnych przedsiębiorstw.....	227
Jakub Drzewiecki: Możliwości wykorzystania modelu biznesowego Dyrygenta na przykładzie firmy z sektora zarządzania nieruchomościami ..	235
Piotr Głowicki, Gabriel Łasiński: Znaczenie nauczania hybrydowego w procesach zarządzania organizacji opartej na wiedzy	246
Joanna Kacała: Podejście projektowe jako sposób zarządzania placówkami służby zdrowia	253
Tomasz Kafel: Metodyka zarządzania procesowego w organizacjach gospodarczych	261
Piotr Karwacki: Controlling jako nowoczesne narzędzie zarządzania przedsiębiorstwem	270
Maria Korczyńska, Ewa Tracz: System symboli-komunikatów wspomagający komunikację – na przykładzie firmy projektowej.....	280
Jan Kosendiak: Algorytm komputerowo wspomaganego projektowania systemów treningowych.....	287
Zygmunt Mietlewski: Metodyka budżetowania przedsięwzięć gospodarczych – wybrane metody	292
Zygmunt Mietlewski, Ryszard Walkowiak: Metodyka identyfikowania kierunków restrukturyzacji w przedsiębiorstwach gospodarki publicznej ..	297
Jerzy Niemczyk: Układy outsourcingowe czy nowa forma prowadzenia działań gospodarczych?.....	305
Kazimierz Perechuda: Dyfuzja wiedzy jawnej i niejawnej w sieciowej organizacji gminy	314
Anna Pietruszka-Ortyl: W kierunku sieci aliansów, czyli rozważania nad istotą i specyfiką multilateralnych porozumień międzyorganizacyjnych.....	320

Arkadiusz Potocki: Integracyjne funkcje komunikacji w przedsiębiorstwie a zmiany organizacyjne	329
Gabriela Roszyk-Kowalska: Od kluczowych kompetencji do przewagi konkurencyjnej.....	336
Aleksandra Sus-Januchowska: Procedura zarządzania ryzykiem zintegrowanym – wyniki badań.....	342
Witold Szumowski: Przekształcenia praktyk zarządzania w urzędach administracji samorządowej.....	350
Janusz Śnihur: Benchmarking jako nowoczesne narzędzie promocji miast i regionów	359
Beata Tarczydło: Merchandising jako nowoczesna metoda w zarządzaniu sprzedażą detaliczną	369
Marek Wąsowicz: Metodyki zarządzania projektami	378
Arkadiusz Wierzbic: Ocena funkcjonujących systemów zarządzania jakością – nadzór nad dokumentami i zapisami	384
Kazimierz Witkowski, Wojciech Cieśliński: Coaching jako efektywna koncepcja i metoda podnoszenia sprawności zarządzania, na przykładzie zawodowych grup kolarskich.....	391

Część 4

Metody zarządzania strategicznego w zmieniających się organizacjach

Piotr Banaszyk: Istota i zakres odnowy strategicznej w przedsiębiorstwach.....	399
Szymon Cyfert: Koncepcja zmodyfikowanej strategicznej karty wyników	406
Mirosław Czapiewski, Zbigniew Kreft: Modelowa charakterystyka centrów strategiczno-decyzyjnych w spółce o charakterze publicznym	413
Krystyna Kubacka-Góral: Zarządzanie wiedzą i strategiczna karta wyników jako czynnik skuteczności zarządzania strategicznego	422
Kamila Malewska: Kolejność zmian zachodzących w procesie odnowy strategicznej przedsiębiorstwa.....	432
Bogdan Nogalski, Piotr Wróbel: Przejęcia i alianse strategiczne na rynkach usług komunalnych.....	439
Andrzej Staniszewski: Identyfikacja potencjalnych źródeł efektów synergicznych w zarządzaniu procesami fuzji i przejęć	450
Andrzej Szplit, Marcin Szplit: Miejsce systemu informacyjnego w strategii współczesnego przedsiębiorstwa.....	458
Przemysław Zbierowski: W poszukiwaniu nowych źródeł przewagi konkurencyjnej: uwaga przedsiębiorcza i przedsiębiorczość organizacyjna	463

Część 5

Władza i kierownictwo w procesie zmian

Grażyna Gruszczyńska-Malec, Monika Rutkowska: Przedsiębiorczy styl kierowania i jego znaczenie dla rozwoju organizacji	475
Ber Haus: Rozmieszczenie władzy w organizacji holdingowej.....	484
Marian Hopej, Robert Kamiński: O rozmieszczeniu władzy we współczesnych organizacjach	491
Elżbieta Kowalczyk: Programowanie neurolingwistyczne a zmiany w kompetencjach menedżerskich.....	498
Joanna Małgorzata Michalak: Rola kadry kierowniczej w przygotowaniu procesu zmian w organizacji – aspekt praktyczny	505
Estera Piwoni-Krzeszowska: Style kierowania w organizacjach opierających swój rozwój na współpracy z klientami	514
Aneta Stosik: Ewolucja ról menedżerskich w organizacjach entrepreneurskich..	522
Tomasz Sudoł: Kreatywność jako podstawowa cecha zarządzania małym i średnim przedsiębiorstwem.....	528

Część 6

Metody zarządzania kapitałem ludzkim w organizacjach dynamicznych

Mariusz Bratnicki, Magdalena Majowska: Polityka wynagradzania jako czynnik efektywności zarządzania.....	535
Barbara Chomątowska: Zmiany w obszarze ocen pracowniczych.....	542
Anna Cierniak-Emerych, Agata Pietroń-Pyszczyk: Elastyczność zatrudnienia a przeobrażenia w obszarze człowiek–praca	548
Daniel Gach: Wykorzystanie kapitału społecznego i relacyjnego w zarządzaniu rozwojem przedsiębiorstwa	554
Anna Kolasińska, Daniel Gach: Wybrane aspekty partycypacji oraz upodmiotowienia pracowników	563
Katarzyna Grzybowska, Agnieszka Grzelczak: Metody interwencyjne dużych grup	573
Krzysztof Hnatio: Zmiany w systemie ocen pracowniczych jako czynnik wzrostu sprawności zarządzania zasobami ludzkimi w PGNiG SA, Regionalnym Oddziale Przesyłu we Wrocławiu	580
Joanna Jasińska: Społeczne uwarunkowania restrukturyzacji szpitali	587
Maria Wanda Kopertyńska: Zmiana systemów motywowania jako wynik przeobrażeń praktyki zarządzania	594
Zofia Mikołajczyk: Współczesne tendencje zmian w tradycyjnym podejściu do organizacji pracy.....	602
Alicja Smolbik-Jęczmień: Przeobrażenia w zakresie podejścia do rozwoju zawodowego pracowników a sukces organizacji	612
Janina Stankiewicz, Marta Moczulska: Zespoły, zespoły wirtualne a metody zarządzania nimi	619

Małgorzata Tyrańska, Jolanta Walas-Trębacz: Wpływ kapitału ludzkiego na realizację celów organizacji.....	627
Krystyna Wrzosek: Leasing pracowniczy jako jedna z metod łagodzenia napięć wywołanych sezonowością zatrudnienia	635

Część 7

Kulturowe aspekty zarządzania zmieniającymi się organizacjami

Małgorzata Czerska: Wpływ kultury organizacji na zarządzanie personelem..	649
Sylwia Pierzchawka: Przeobrażenia nurtu kulturowego w zarządzaniu.....	658
Helena Pilcer: Kulturowe uwarunkowania zmian w systemie zarządzania w montowni samochodów General Motors we Fremont (Kalifornia)	666
Andrzej Stańda: Model wartości konkurujących jako wyznacznik zmiany kulturowej w organizacji	673
Czesław Zajac: Kulturowe problemy zarządzania przedsiębiorstwem w procesach międzynarodowych przejęć i fuzji.....	682
Anna Zgrzywa-Ziemak: Otwarta kultura organizacyjna warunkiem rozwoju zdolności uczenia się współczesnych przedsiębiorstw.....	692

SUMMARIES

Grzegorz Bełz: Contemporary Transformations in Management Systems.....	24
Agnieszka Bieńkowska, Zygmunt Kral, Anna Zabłocka-Kluczka: The Essence and Evolution of Crisis Management	32
Wanda Błaszczyk: Preferences Regarding the Use of Management Methods in View of Practice	40
Wojciech Cieśliński, Piotr Oleśniewicz: Ontological and Methodological Elements in Management as a Process	48
Kazimierz Krzakiewicz: Crisis Management Methodology	56
Janusz Marek Lichtarski: In Search of Flexibility. Directions of Modern Enterprises' Transformations	65
Bogdan Nogalski, Piotr Walentynowicz: Knowledge of Methods of Problem – Solving in Organizations – Opportunity or Necessity in Modern Enterprises.....	77
Grażyna Osbert-Pociecha: Reflections about the Modern Management Approaches and Tools as Condition of Firms Efficiency	82
Waldemar Rzońca: Coopetition – a Sign of Changes in the Present-Day Management Practice	90
Jan Skalik: Chances and Threats of Application of Contemporary Concepts and Management Methods	96
Zbigniew Antczak: Evolution of Paradigms in the Management Science.....	105
Adela Barabasz: Organizational Personality – Basic Assumptions	119
Mariusz Bratnicki, Agata Austen: Dialectics of Organization's Entrepreneurial Growth as a Lever of Transformations in Managerial Practice	127

Katarzyna Burda-Świerż, Tomasz Holecki: The Tendencies for Selected Methods of Management in Health Service Administration.....	134
Ewa Głuszek: Factors Building the Good Reputation.....	144
Rafał Krupski: Research of Enterprise Flexibility	152
Anna Kwiecień: The Conception of the Reputation Management System.....	159
Ewa Stańczyk-Hugiet: Resources and Capabilities in Changes Processes	166
Łukasz Wawrzynek: Measuring Organizational Flexibility – an Evolving Model.....	173
Adam Węgrzyn: The Evolution of the Controlling-Based Management Concept on the Example of a State Enterprise.....	181
Beata Barczak, Małgorzata Tyrańska: Outsourcing in Management of the Public Sector	191
Beata Barczak, Jolanta Walas-Trębacz: Monitoring as Instrument of Diagnosis and Evaluation of Development Enterprise.....	200
Rafał Bielawski: Budgeting and its Evolution towards Flexibility as a Sign of Development of Contemporary Enterprise.....	207
Agnieszka Bieńkowska, Zygmunt Kral, Anna Zabłocka-Kluczka: About Mistakes and Points in Controlling.....	216
Aleksander Binsztok: Chosen Modern Forms and Tools of the Marketing Management	226
Małgorzata Brojak-Trzaskowska, Aneta Rzążewska: Controlling as a Sign of Modern Enterprises Innovative Activity	234
Jakub Drzewiecki: The Opportunities of Application of Conductor Business Model in a Real Estate Management Company	245
Piotr Głowicki, Gabriel Łasiński: Signification of Blended Learning in Knowledge Based Organizations Management Processes	252
Joanna Kacała: Project Approach as a Way of Medical Facilities Management ..	260
Tomasz Kafel: Methodology of Business Process Management in Enterprises....	269
Piotr Karwacki: Controlling as a Modern Management Tool.....	279
Maria Korczyńska, Ewa Tracz: System of Symbols-Messages Supporting Communication: the Case of a Design Company	286
Jan Kosendiak: The Algorithm of the Computer-Aided Designing of the Training Systems.....	291
Zygmunt Mietlewski: Methodology of Budgeting of Economic Enterprises – Chosen Methods	296
Zygmunt Mietlewski, Ryszard Walkowiak: Identification of Trends of Changes in Companies of the Public Economy	304
Jerzy Niemczyk: Outsourcing Networks – a New Form of Operating Business?	313
Kazimierz Perechuda: The Knowledge Diffusion to the Local Administration of a Commune Council	319
Anna Pietruszka-Ortyl: Towards Alliance Networks, I.E. Considerations about the Essence and Specificity of Multilateral Interorganizational Agreements.....	328
Arkadiusz Potocki: Integrated Function of Communication in Organization versus Organizational Changes	335

Gabriela Roszyk-Kowalska: From Core Competences for Competitive Advantage.....	341
Aleksandra Sus-Januchowska: Procedure of Management Integrated Risk – Results of Empirical Research	349
Witold Szumowski: Transformations of the Management Practice in the Self-Government Administration	358
Janusz Śnihur: Benchmarking as Modern Instrument of Promotion of City and Regions	368
Beata Tarczydło: Merchandising as a New Method of Retailing Management ..	377
Marek Wąsowicz: Project Management Methods	383
Arkadiusz Wierzbic: The Evaluation of Quality Management Systems – Control of Documents and Records	390
Kazimierz Witkowski, Wojciech Cieśliński: Coaching as an Effective Conception and Method of Advancing Competent Management on the Example of Professional Cycling Teams.....	396
Piotr Banaszyk: The Essence and the Range of a Strategic Renewal in Companies	405
Szymon Cyfert: Modified Balanced Scorecard Concept.....	412
Mirosław Czapiewski, Zbigniew Kreft: The Model Profile of the Strategic and Decision Making Centres in a Public Company	421
Krystyna Kubacka-Góral: Knowledge Management and Balanced Scorecard as Factors of Effectiveness in Strategic Management	431
Kamila Malewska: Sequence of Changes in the Process s of Strategic Renewal..	438
Bogdan Nogalski, Piotr Wróbel: Strategic Alliances and Acquisitions in Municipal Markets	449
Andrzej Staniszewski: The Identification of Potential Sources of Effects Synergism in Management the Processes of Fusion and Take Over	457
Andrzej Szplit, Marcin Szplit: The Role of the Information System in the Strategy of a Contemporary Enterprise	462
Przemysław Zbierowski: Searching for Sources of Competitive Advantage: Entrepreneurial Attention and Organizational Entrepreneurship.....	471
Grażyna Gruszczyńska-Malec, Monika Rutkowska: Entrepreneurial Management Style Impact on Organization Development	483
Ber Haus: Division of Power in a Holding Organization	490
Marian Hopej, Robert Kamiński: A Power Arrangement in Modern Organizations	497
Elżbieta Kowalczyk: NLP and Changing in Managerial Skills	504
Joanna Małgorzata Michalak: Role of the Managers in the Preparation of the Change Process. Lessons from Practice	513
Estera Piwoni-Krzyszowska: Management Styles in Organizations Growing Thanks to Co-Operation with Customers.....	521
Aneta Stosik: The Evolutions of Management Rules in Entrepreneurial Organizations	527
Tomasz Sudoł: Creativity as an Essential Feature of Managing a Small and a Medium-Size Enterprise.....	532

Mariusz Bratnicki, Magdalena Majowska: Reward Policies as a Factor of Management Effectiveness	541
Barbara Chomętowska: The Changes in the Area of Employees' Appraisal ...	547
Anna Cierniak-Emerych, Agata Pietroń-Pyszczek: Flexibility of Employment and Transformations in the Area Man-Work	553
Daniel Gach: The Use Social and Relationship Capital in the Management of Development of the Enterprise.....	562
Anna Kolasińska, Daniel Gach: Some Aspects of the Participation and Workers Empowerment.....	572
Katarzyna Grzybowska, Agnieszka Grzelczak: Large Group Interventions Methods.....	579
Krzysztof Hnatio: Changes in the Employee Evaluation System as a Factor Increasing the Efficiency of HR Management in Polish Oil and Gas Company – Regional Transmission Division in Wrocław	586
Joanna Jasińska: The Effects of Social Conditions on the Restructurisation of Hospitals.....	593
Maria Wanda Kopertyńska: Change of Motivation Systems as a Result of Management Practice Transformation	601
Zofia Mikołajczyk: Contemporary Tendencies of Changes in the Traditional Approach to Organization of Work.....	611
Alicja Smolbik-Jęczmień: Transformations of the Approach to Career Development of Workers and Success of Organization	618
Janina Stankiewicz, Marta Moczulska: The Teams, Virtual Teams and Methods of Management of them.....	626
Małgorzata Tyrańska, Jolanta Walas-Trębacz: Influence of Human Capital for Realization of Organization Goals	634
Krystyna Wrzosek: Employee Leasing as a Method of Reducing Tensions Caused by Seasonal Employment	645
Małgorzata Czerska: The Influence of Organizational Culture into Human Resources Management	657
Sylwia Pierzchawka: Transformation of Organizational Culture Trend's in Management	665
Helena Pilcer: Cultural Determinants of Changes in Management System of General Motors Manufacturing Plant Located in Fremont, California	672
Andrzej Stańda: The Cultural Change of Organization in the Model of Competing Values	681
Czesław Zajac: Cultural Problems of Management in the Processes of an International Mergers and Acquisitions	691
Anna Zgrzywa-Ziemak: Open Corporate Culture as a Condition of the Development of Contemporary Enterprises' Learning Capability...	699

WSTĘP

Proces zarządzania zmianami we współczesnych organizacjach jest nierozdzielnie związany z koniecznością rozwiązywania problemów. Ich istota i przyczyny mają zupełnie inny charakter w porównaniu z tymi, które zarządzający musieli rozwiązywać w przeszłości. Teraźniejszość jest bardziej dynamiczna, a przyszłość – mniej przewidywalna. Głównym powodem zmiany charakteru problemów, które muszą rozwiązywać zarządzający współczesnymi organizacjami, są zjawiska występujące w ich otoczeniu. Nacisk na prowadzenie działalności w skali globalnej, pojawianie się nowych technologii, skracanie cyklu życia produktów, wzrost agresywności konkurencji to najważniejsze zjawiska radykalnie zmieniające środowisko, w którym funkcjonują współczesne organizacje oraz w którym są podejmowane decyzje i rozwiązywane problemy. Rosnąca presja czasu, konieczność większej elastyczności działania oraz odmienność charakteru problemów stojących przed zarządzającymi współczesnymi organizacjami powodują, że tradycyjne metody zarządzania – chociaż wciąż przydatne na poziomie operacyjnym – nie zawsze spełniają swoją funkcję. Zachodzi w związku z tym konieczność ich uzupełnienia lub zastąpienia przez nowe koncepcje i modele zarządzania. Dlatego właśnie celem autorów książki, którą przekazujemy do rąk czytelników zainteresowanych wykorzystaniem nowoczesnych metod w zarządzaniu współczesnymi organizacjami, jest ujawnienie możliwości występujących w tym zakresie oraz wskazanie kierunku zmian w praktykach zarządzania.

W pierwszej części publikacji przedstawiono genezę i podstawowe założenia nowoczesnych koncepcji oraz metod zarządzania, wskazując równocześnie na ich znaczenie w zapewnieniu rozwoju i wzrostu efektywności funkcjonowania zmieniających się organizacji.

Wybór metody rozwiązywania problemów zarządczych w znacznej mierze zależy nie tylko od ich istoty, ale również od sposobu postrzegania organizacji oraz potencjalnych możliwości metodycznych w dużym stopniu ukształtowanych przez występujące tendencje do zmian w filozofii zarządzania. W związku z tym w drugiej części opracowania wiele uwagi poświęcono przedstawieniu nowych interpretacji w sposobie postrzegania organizacji i opisano ich wpływ na dobór metod zarządzania.

Treść trzeciej części dotyczy zaś zakresu wykorzystania nowoczesnych metod zarządzania oraz problemów występujących w związku z ich stosowaniem.

Złożony charakter w praktyce zarządzania zmieniającymi się organizacjami mają problemy o charakterze strategicznym. Ich rozwiązanie wymaga nie tylko twórczej wyobraźni menedżerów, lecz także zastosowania takich metod, które pozwolą na właściwą identyfikację i rozwiązanie wewnętrznych problemów organizacji w sposób uwzględniający jej usytuowanie strategiczne i oczekiwania otoczenia. Ogromną rolę odgrywają tu czas i elastyczność działania. Szczegółowe rozwiązania metodyczne dotyczące problematyki zarządzania strategicznego znajdzie czytelnik w czwartej części niniejszego opracowania, która zawiera nie tylko prezentację wybranych metod, ale również przykłady ich zastosowania.

Najważniejszym składnikiem organizacji jest człowiek. W procesie zarządzania jego dominująca rola ujawnia się w pełni na stanowisku kierowniczym. W procesie zmian to kierownik jest najczęściej siłą inspirującą i organizującą ich wdrażanie. W piątej części książki przedstawiono zatem znaczenie władzy i kierownictwa w zarządzaniu zmianami i funkcjonowaniu współczesnych organizacji.

Głównym podmiotem działania w każdej organizacji jest człowiek. Umiejętne wykorzystanie kapitału ludzkiego przez kierowników zależy od trafnego doboru metod i narzędzi zarządzania relacjami zarówno w procesie kształtowania kapitału społecznego organizacji, jak i w procesie pracy. O słuszności tego twierdzenia świadczy treść szóstej części publikacji w której przedstawiono te metody oraz opisano ich wpływ na osiągnięcie celów i efektywność funkcjonowania zmieniających się organizacji.

Sukces w zarządzaniu zmianami zależy nie tylko od właściwego rozpoznania problemów, które są z nimi związane, i zastosowanych metod ich rozwiązania, ale również od atmosfery towarzyszącej tym procesom. W odpowiedzi na zmieniające się otoczenie kierujący zmianami powinni zwrócić uwagę na kulturowe uwarunkowania procesu wdrażania zmian oraz konieczność ciągłego doskonalenia organizacji. W ostatniej, siódmej części książki uwzględniony został kulturowy element procesu zarządzania zmianami wraz z metodycznymi aspektami kształtowania kultury organizacyjnej sprzyjającej zmianom.

Jan Skalik